

تشنج در نوزادان چیست؟

اختلال موقتی در مغز که به صورت ناگهانی آغاز می‌شود و غیر ارادی و غیرقابل کنترل است و زمان آن از چند ثانیه تا چند دقیقه طول می‌کشد.

از علت‌های مختلف تشنج:

- عفونت‌ها
 - خونریزی‌های مختلف
 - ضربه‌ها
 - مشکلات متابولیکی (نظیر کمبود کلسیم با قند خون)
- که باید سریع بررسی شود تا مورد درمان قرار گیرند و در صورتی که طولانی شود عوارض می‌دهد.
- در هر 1000 نوزاد نارس ۸ تا ۱۱ مورد آنها تشنج را بروز می‌دهند.
- از هر 1000 نوزاد متولد شده تقریباً ۲ نوزاد دچار تشنج در ماه اول زندگی می‌شوند.
- از آنجا که نوزاد هنوز تکامل اعصاب ندارد و اعصاب شاخه شاخه و منشعب نیست به همین دلیل شکل تشنج در آنها غیرطبیعی است و با بزرگترها متفاوت است.

علائم:

- انقباض گروهی از عضلات بدن
- حرکت منظم در تمام عضلات بدن که یک بار عضلات در حالت انقباض هستند و یک بار در حالت آرامش هستند.
- حرکات ناگهانی و پرشی مثل پرش دست‌ها
- حرکات غیرطبیعی مثل سریع پلک زدن یا عوض شدن ریتم تنفس و یا ملج و ملوچ و مکیدن لب، حرکت چرخشی چشم‌ها، حرکت پاها به صورت پا زدن رکابی خیره شدن به نقطه‌ای برای چند لحظه، از دست دادن کنترل ادرار موقع حمله

- قطع تنفس (بیشتر در نوزادان نارس) و سیاه شدن نوزاد
- پیدا شدن سفیده چشم و کف کردن دهان
- افزایش نبض (ضربان قلب) و فشار خون
- حرکات تشنجی با گرفتن هم متوقف نمی‌شود حتی پرش دستان نوزاد را زیر دستان حس می‌کنیم.

راه‌های تشخیص:

- ◀ معاینه کامل بدن و رعایت نکات زیر شامل:
 - ته چشم بچه دیده می‌شود.
 - پوست مریض: وجود لکه‌های کم رنگ و روشن
 - برجسته شدن ملاح قدامی
- ◀ اقدامات آزمایشگاهی
 - اندازه‌گیری فاکتورهای خون و ادرار
 - گرفتن مایع مغزی، نخاعی از کمر که می‌تواند عفونت‌ها و خونریزی‌ها را نشان دهد.
 - چک کردن قند بیمار، کلسیم، منیزیم، گازهای شریان خون، الکترولیت بدن، اندازه‌گیری آمونیاک سرم خون
- ◀ ام آر آی (MRI)، سی تی اسکن (CT. SCAN) در صورت لزوم
- ◀ مانیتورینگ ای ای جی (EEG)
- ◀ سونوگرافی از جمجمه برای تشخیص خونریزی در مغز یا اختلالات ساختمانی مغز نوزاد

مرکز آموزشی درمانی امین

تشنج در نوزادان

جهت استفاده از مطالب آموزشی به سایت بیمارستان مراجعه
نمایید. www.amin.mui.ac.ir

- ✓ دومین علت شایع مشکلات متابولیکی است به خصوص کاهش قند و کلسیم
- ✓ از هفته‌ی دوم تا یک ماهگی مراقب عفونت‌ها و آسیب سر باشید.
- ✓ در ضربه به سر علائم نداریم ولی در آسیب‌ها و عفونت‌ها استفراغ یا تشنج یا تب را داریم.
- ✓ اختلال مغزی مربوطه به نرسیدن اکسیژن به عضو می‌تواند سبب تشنج در روزهای 1 تا 4 پس از تولد شود.
- ✓ داروهای ضد تشنج که در مادران صرعی مورد استفاده قرار می‌گیرد با بروز ناهنجاری مادرزادی در جنین همراهند مثل ناهنجاری صورت و قلب، نقص در اندام و نقص در لوله‌ی عصبی.
- ✓ هیچگاه برای کاهش تب از آسپیرین و آمپول تب بر استفاده نکنید.

شناسنامه پمفلت آموزشی	
موضوع	تشنج در نوزادان
تهیه کننده	واحد آموزش سلامت
تأیید کننده علمی	خانم دکتر رفاهی
سمت	مدیر گروه نوزادان-اطفال
تاریخ تهیه	1402
تاریخ بازنگری	1406
نوبت بازنگری-کد پمفلت	دوم PE-PED-26

منبع: کتاب کودکان مارلو

مراقبت پرستاری در بخش:

- کنترل تب در نوزادان مخصوصاً تبهای بالای 38/5 درجه
- استفاده منظم از داروی تب بر که توسط پزشک تجویز شده است.
- معمولاً کودکان قبل از 6 ماهگی به علت تب بالا دچار تشنج نمی‌شوند و سن شایع تشنج 14-18 ماهگی می‌باشد
- کاهش کلسیم، کاهش منیزیم، کاهش سدیم، کاهش قند در نوزادان کنترل می‌شود زیرا سبب تشنج می‌شود.
- گرفتن نمونه خون برای چک کردن کلسیم و منیزیم و قند
- رگ گیری کردن و دادن سرم و عدم تغذیه دهانی

بیماری‌های تشنج‌زای نوزادان شامل:

- بیماری خانوادگی خوش خیم تشنج نوزادی
- تشنج در روز پنجم
- نقص ویتامین B6
- اعتیاد مادر به مواد مخدر که نوزاد علائم را چند هفته بعد بروز می‌دهد
- مشکلات متابولیک با نقص آنزیمی

هشدارها:

- ✓ شایع‌ترین علت تشنج در روز 1 تا 4 پس از تولد عفونت‌هاست.